

IZ STAREJŠE RUSKE SOVJETSKE POEZIJE

USTVARJANJE

Anna Ahmatova

Tako je: neka trudnost me prevzema,
v ušesih bitka ur ne popusti,
v daljavi jeza groma, ki pojema.
Vsak vzdih in vsaka tožba se mi zdi
ujeta med neznanimi glasovi,
zožuje se nekak skrivnosten krog,
dokler se med šepeti in zvonovi
ne vzpne en sam, vse zmagujoči zvok.
Tak tiho je okrog, da se začuje,
kak raste trava, in njegov korak,
ki se po travi s torbo približuje ...
A že je tu besed signalni znak
in lahkih rim zveneče perotnice,
tedaj razumem, kaj mi govore,
in že skrbno zdiktirane vrstice
na snežnobelem listu obleže.

PREDRAGA, PRAZNIH, OBIČAJNIH

Boris Pasternak

Predraga — praznih, običajnih
pogovorov zatohli zrak.

A ti — nerazodete slave
novorojeni besednjak.

A slava — šibke le privlači.
O, ko bi ravneje se vzpell!
Pa tudi tak bom, — ne z berači,
z družino v rodni jezik smel.

Ne vrsta pesnikov za njima,
zdaj cesta, živa meja, breg
poletje z Lermontovim rima
in s Puškinom gosi in sneg.

O tudi jaz bi rad po smrti,
ko bom zaklenil in odšel,
tesneje kot srce z osrčjem
se rimal s tabo in objel.

Da v prepletenem sozvenenju
bi komu tanki sluh zastal
ob tem, kar pije v življenju,
kar bova pila z usti trav.

NA JUTRANJIH VLAKIH

Boris Pasternak

Ko smo pred Moskvo zimovali,
so me skozi metež, mraz in sneg
nujni opravki v mesto gnali
po sivih, jutranjih poteh.

Ob zgodnji uri sem odhajal,
ko skriva cesto gosti mrak,
in skozi temni gozd se majal
moj škripajoči je korak.

Za vrbo vrba mi od barja
čez progo je nasproti šla.
Nad hladno jamo januarja
visele zvezde so z neba.

Pred poštnim sem se po navadi
in pred številko štirideset
umikal v jarek in k ogradi
in šel na vlak ob šest deset.

Luči potuhnjeni razori
so se znenada zbrali v krog
pred oglušelimi predori
je brizgnil žarometa lok.

V vagona gorki in zgoščeni
sopari sem se ves predal
slabosti stari, prirojeni,
vsemu, kar z mlekom sem sesal.

Skozi preteklih dni zrcala,
skoz leta bede in vojskà
je nemo v meni zasijala
neponovljiva Rusija.

Premagujoč oboževanje
sem gledal, znova ves prevzet,
ključavničarje, predmestjane,
dijake in kmetiški svet.

Brez sence hlapčevstva, ki vzklije
in večnih stisk, bilí so vsi,
skoz bedo in novotarije
so mirno kot gospoda šli.

Kot pač na vlaku, razsejani,
v stoterih držah po klopeh
so fantje in otroci brali
z zamaknjeno strastjó v očeh.

Moskva sprejela nas je v mraku,
ki se pretapljal je v srebro,
in dvojni soj medlel je v zraku,
ko smo zapuščali metro.

Potomstvo v gneči se zgrnilo
je med izhode; z njim pa duh,
spominjajoč na sveže milo
in v medu natopljeni kruh.

Prevodi Kajetana Koviča

*

ZORA

Boris Pasternak

Bil si mi vse, jutranji sij,
potem pa vojna je prihrula
in dolgo dolgo o tebi ni
biló ne duha niti sluha.

Čez mnogo let sem le zaznal,
da me tvoj glas je spet omamil.
Vso noč sem tvojo voljo bral
in se kot iz nezvesti zdramil.

K ljudem si, v množico želim,
v njih iskrost juter dragoceno.
Pripravljen sem, da vse zdrobim
in vse prisilim na koleno.

In že stopnice preletim,
kot da na ulico premrlo
zdaj šele prvikrat hitim
in na cestišče izumrlo.

Povsod prižigajo luči,
pijo čaj, tekajo k tramvajem
in preden droben hip mini,
podobo drugo mesto daje.

Iz snežink, ki se z neba goste,
na vratih metež mreže baja
in vsi, da točni bi bili, hite,
ne da pojedli bi do kraja.

Čutim za njih, za te ljudi,
kot da enak ves njim postajam.
Kot jutro mršim obrvi,
kot sneg topi se, sam se tajam.

Z menoj brezimni so tačas,
zapečkarji, otroci, drevje blago.
Od vseh doživel sem poraz
in v tem le vidim svojo zmago.

PRIHAJA ZIMA

Boris Pasternak

Odprli so vrata in kakor para
v kuhinjo splazi se sveži zrak.
In vse je naenkrat postalo staro
kot ob večerih, ko bil sem mlad.

Suhi in tihi čas.
Zima sramežljivo ob vratih,
na ulici, pet korakov od nas
stoji neodločno...

Kot da je prvikrat tu.
Brez biča in brez vodnika
kot slepa za vrbo se vrba
v novembrske dalje umika.

Zmrznjena vrba, na reki led.
A čezenj povsod
kot ogledalo na mizico
pritrjen neba je črni svod.

Pred njim na razpotju,
ki na pol ga zamel je sneg,
gleda v njegovem se steklu
breza z zvezdo v laseh.

KNJIGA LJUBEZNI

Stepan Ščipačev

Ljubezni knjiga večna obstoji.
V njej so samó
strani prav malo eni obrnili,
s solzámi drugi črke so močili,
ne da bi znali, kaj bero.

Pisali so jo mnogo tisoč let.
Mordá pustiva v njej še midva sled.
Noseč ljubezni blažene verige,
nemir in srečo, žalosti poznam
in srečen bom, če kdaj stranem te knjige
besedo eno le dodam.

OSAMELA

Stepan Ščipačev

Že temna senca se pozna
ti pod očmi, ki suhe so in stroge.
Vem, poročena si bila,
potem poljubljala še mnoge,
a srečno ni biló sree,
ljubezni prave si želela.
Hudo je... že lasje sive,
pa nanj še nisi naletela,
ki bi ljubila ga vse dni,
da v srcu ne bilo bi mraza...
In on morda nekje trpi,
ker uzrl ni tvojega obraza.

BREZA

Mihail Isakovski

Tu, daleč od zvedavih je oči
nekdaj deviška breza šelestela.
K tej brezi hodil sem pomladne dni
in čakal, da še ti bi prihitela.

In knjigo pesmi nosil sem s seboj
po cele tedne k brezi nekošati.
Začel sem brati skupaj jo s teboj
in v dvoje sva hotela jo prebrati.

In čakal sem... A mnogo dni je šlo,
a ti se nisi prikazala...
Zdaj breze ni: posekali so jo.
In knjiga neprebrana je ostala.

ZIMSKI VEČER

M i h a i l I s a k o v s k i

V belem polju naokoli
mrak je, metež, vetra piš...
Ti pa zdaj najbrže v šoli
v svetli sobici sediš.

Sklonjena nad mizo skrila
si se v svoj najljubši kot,
si se knjigam prepustila,
hodiš v mislih bogvekod.

Dan minil je, v hiši stari,
po razredih mir je, mir.
V tebi žalost gospodari,
ker si sama na večer.

Pusta pota so, stezice,
veter, metež, sneg in mraz.
Zdaj ne pridejo družice,
da bi krajšale ti čas.

Ceste, pota je zamelo,
skoraj moč gaziti ni
in le tvoje okno belo
daleč naokrog blešči.

Prevodi T o n e t a P a v č k a